

Vorbereiding en uitvoering van en toezicht op lokale beheersplannen voor kleine particuliere bossen

Preparation, implementation and monitoring of forest management plans at the local level for small private forests

Gunleik Kaafjeld, Noorwegen

1 Inleiding

Kleine particuliere bossen spelen in de Noorse bosbouw een belangrijke rol. Als we bos dat kleiner is dan 500 ha als een klein bos beschouwen, dan vormen kleine particuliere bossen tweederde van het totale bosareaal en 95% van alle bosbezittingen in Noorwegen.

Meer dan 90% van dit kleine particuliere bosbezit maakt deel uit van een economische eenheid met een combinatie van bosbouw en landbouw. Gecombineerde bos- en landbouw is in Noorwegen dan ook een heel gewoon verschijnsel. Grotere bosbezittingen bestaan merendeels uit stroken (of kleinere bosarealen), afgewisseld met kleinere bosbezittingen.

Deze eigendomsstructuur stimuleert de samenwerking tussen eigenaren van aangrenzende percelen, in het bijzonder op het gebied van bosinventarisatie en beheersplanning.

De boseigenaar in Noorwegen heeft betrekkelijk weinig last van beperkingen van de kant van de overheid. De nu van kracht zijnde wetgeving geeft de particuliere eigenaar een grote mate van zeggenschap over zijn eigen bosgrond, mits hij deze op verantwoorde wijze uitoefent en aan degenen die het bos voor andere activiteiten willen gebruiken een redelijke mate van toegang verleent (aan jagers, e.d.: meervoudige doelstelling).

In de Noorse bosbouwwereld bestaat globale overeenstemming over doelstellingen. Op korte termijn dient de rijkdom aan hout actief te worden geëxploiteerd. Tegelijkertijd dient een hoog investeringsniveau een basis te leggen voor een hogere opbrengst in de toekomst. Zowel de centrale als de lokale organisaties van boseigenaren staan volledig achter deze doelstellingen.

Het beleid van de (rijks)overheid wordt gestimuleerd door de voorlichtingsdiensten van het rijk en door middel van financiële steun aan investeringsprojecten. Voor gebieden waar de productieomstandigheden (en de algemene economische omstandigheden) het slechtst zijn is de financiële steun groter.

De jaarlijkse bosstatistieken geven een beeld van het activiteitsniveau op particuliere bedrijfsterreinen

Summary

Small private forests play an important role in Norwegian forestry. The structure of ownership provides a stimulus to cooperation between neighbouring forest owners, particularly in the sphere of management planning.

The paper deals with the circumstances that have led to management planning in Norway being developed by means of comprehensive surveys of wider areas of forest land. Such surveys are known as Area Assessments.

Area assessment implies a simultaneous detailed survey of all forest land within a given area, and may include as many as 200 individual properties. Once the assessment has been completed it can be used in management planning:

- 1 A management plan is prepared for each forest property for which such a plan has been ordered*
- 2 A situation report is prepared for each forest property for which a management plan has not been ordered*
- 3 A detailed situation report of forest conditions is prepared for the area as a whole.*

Management plans, situation reports and outline reports are written documents, each with a map supplement. The work is undertaken by the local assessment department of the forest owners' associations. The cost of the area assessment is covered partly by the State and partly by individual owners.

The principal requirement of an area assessment is that it must be clearly advantageous for the individual forest owner. There are five main phases to management planning through an area assessment:

- 1 Preparatory work, planning of the area assessment*
- 2 Information to the forest owners*
- 3 Despatch of management-plan offers to the forest owners concerned, and taking the orders*
- 4 The actual work of survey and calculation, preparation of individual management plans*
- 5 Courses of instruction for forest owners explaining all the aspects of their management plans, including application and implementation.*

The basic management plans are adjusted to the si-

in door een plaatselijke overheid bestuurde gebieden (provincies en districten). Het regeringsbeleid is gericht op het opvoeren van dit activiteitsniveau door beïnvloeding van hen die dit het best kunnen bewerkstelligen (de particuliere boseigenaren). Een eerste stap hiertoe vormde de instelling van speciale coördinatiecommissies waarin alle categorieën eigenaren in door locale overheden bestuurde gebieden (provincies en districten) vertegenwoordigd zijn. Op basis van vooraf bepaalde doelstellingen voor het betreffende gebied nemen deze coördinatiecommissies beslissingen over gemeenschappelijke projecten en over de middelen voor de uitvoering ervan. Het lokale personeel van zowel rijks- als particuliere voorlichtingsdiensten is belast met de uitvoering van deze beslissingen.

Een uitgebreide inventarisatie van bosgrond (houtrijkdom, groeiomstandigheden en toekomstmogelijkheden) en een exploitatieplan voor de toekomst spelen een beslissende rol bij de opvoering van het activiteitsniveau op in particulier eigendom zijnde bosgrond. Op de eerste plaats is het een algemeen aanvaarde politieke doelstelling dat bosbezit van enige betekenis op basis van een beheersplan dient te worden geëxploiteerd. Voor de ontwikkeling van de beheersplanning worden aanzienlijke financiële middelen beschikbaar gesteld. Op de tweede plaats hebben zij die zich bezighouden met het voorlichtingswerk en het opvoeren van het activiteitsniveau behoefte aan meer gedetailleerde kennis van de bosgrond waarover ze aanbevelingen doen. Dit geldt niet alleen voor adviezen over individuele bezittingen, maar ook voor rapporten over grotere bosoppervlakten die uit een aantal bezittingen of zelfs hele door plaatselijke overheden bestuurde gebieden bestaan. Als gevolg van deze omstandigheden worden uitvoerige bosinventarisaties bij de ontwikkeling van de beheersplanning in Noorwegen gebruikt. Dergelijke inventarisaties worden "regionale inventarisaties" (area assessments) genoemd.

2 Beheersplanning door middel van regionale inventarisaties

Bij een regionale inventarisatie vindt gelijktijdig een gedetailleerde inventarisatie plaats van al het bos in een bepaald gebied. De omvang van zo'n gebied kan variëren van 2 à 3000 ha tot 10 à 15.000 ha. Afhankelijk van de eigendomsstructuur in het betreffende gebied kan het wel 200 particuliere bezittingen omvatten. Wanneer een regionale inventarisatie eenmaal is voltooid, kan deze voor de beheersplanning worden gebruikt. Men houdt hierbij de volgende procedure aan:

1 Voor elk bos waarvoor men zo'n plan heeft aangevraagd wordt een beheersplan voorbereid. Van elk plan wordt een kopie naar het districtskantoor van de Dienst Publiekrechtelijk Bosbeheer gestuurd.

ze of the property. The plans are worked out on a ten-year basis. In the instruction courses for the owners, emphasis is placed on short-term planning (3-5 years) and annual accounting procedures. Large forest owners and owners of joint forestry-agricultural properties are offered more detailed comprehensive plans and/or a plan which incorporates the joint use of both agricultural and forest land.

The main purpose of the outline report is to provide the basis for coordinated advisory and planning functions. The outline report is also employed in public planning procedures, particularly district authority planning, and is used as a source of information about local forestry.

The task of setting up an area assessment system within a county is also described in the paper.

2 Voor elk bos waarvoor geen beheersplan is aangevraagd wordt een situatieschets gemaakt. Deze geeft aan welke stappen nodig zijn om het bosbezit te onderhouden. Dit rapport wordt naar het districtskantoor van het Bosbeheer gezonden.

3 Voor het gebied als geheel wordt een overzichtsrapport van de bosbouwkundige omstandigheden opgesteld. Zo gauw een regionale inventarisatie van al het onder een plaatselijke overheid vallende gebied gereed is wordt er een overzichtsrapport opgesteld van de bosbouwkundige omstandigheden in het gehele onder een plaatselijke overheid vallende gebied. Het is een rapport over het gebied als geheel: individuele bezittingen worden er niet in vermeld. Het is een openbaar document waarvan het materiaal vrij beschikbaar is voor adviseurs, planologen en het grote publiek.

Deze overzichtsrapporten worden vaak geraadpleegd door planologen van de plaatselijke overheid.

Beheersplannen, situatieschetsen en overzichtsrapporten zijn op schrift staande documenten die een grote hoeveelheid statistische informatie bevatten. Elk document bevat bovendien een kaart en een bijlage. De informatie en gegevens over individuele bezittingen zijn vertrouwelijk en kunnen dan ook niet aan onbevoegden ter inzage worden gegeven.

Bosinventarisaties in Noorwegen worden uitgevoerd door een speciaal instituut, de National Forest Survey of Norway (NFSN). Dit verzamelt en classificeert de gegevens op grond waarvan de centrale overheidslichamen het nationale bosbouwbeleid opstellen. Dit instituut geeft nationale en regionale bosstatistieken uit.

De bosbeheersplanning is onafhankelijk van de NFSN. Dit werk wordt uitgevoerd door de plaatselijke inventarisatieafdeling van de verenigingen van boseigenaren. Bosbeheersplanning is operationele planning en de meeste regionale inventarisaties worden

met het oog hierop uitgevoerd. Regionale inventarisaties zijn veelomvattend en bevatten gedetailleerde omschrijvingen van individuele opstanden en vermelden de leeftijd van de bomen, de houtkwaliteit, het aantal kubieke meters hout, enz. Ze bevatten tevens een specificatie van de vereiste werkzaamheden en de volgorde die daarbij moet worden aangehouden.

3 Regionale inventarisaties nader bezien

Een regionale inventarisatie betreft het gehele gebied in kwestie en houdt rekening met de plaatselijke eigendomsstructuur en de bosbouwkundige omstandigheden. Aldus is het mogelijk om planningsprincipes voor grote bossen aan te passen aan de beheersplanning voor kleine bezittingen. De voorbereidingsfase voor een regionale inventarisatie is erg belangrijk. Deze dient alle details te bevatten die nodig zijn om:

- a te leiden tot een effectief beheersplan voor iedere individuele beseigenaar;
- b een waardevol hulpmiddel voor de plaatselijke voorlichtingsdiensten te kunnen zijn;
- c als hulpmiddel te kunnen dienen voor degenen die met het veldwerk belast zijn wanneer dit eenmaal op gang komt.

Kleine beseigenaren zijn voornamelijk part-time in de bosbouw werkzaam. Slechts een deel van hun inkomsten komt uit de bosbouw. Zij bezitten vaak onvoldoende kennis om hun bos effectief te kunnen exploiteren en velen nemen anderen in dienst voor een groot deel van het bosbouwkundig werk. Beheersplanning moet ten allen tijde realistisch zijn. Men moet rekening houden met het feit dat voor veel eigenaren van kleine bossen de landbouw of andere beroepen de voornaamste bron van inkomsten zijn. Indien men van de eigenaar verwacht dat hij zijn bos op rationele wijze inricht en het beheert op basis van een zorgvuldig uitgewerkt plan, dan moeten de planners rekening houden met zijn wensen en mogelijkheden en het plan dienovereenkomstig aanpassen. De kosten van de regionale inventarisatie worden gedeeltelijk door de Staat en gedeeltelijk door de eigenaren gedragen. De individuele eigenaar betaalt voor zijn individuele beheersplan. Een deel van de kosten wordt hem echter door de staat terugbetaald. De beoordelingskosten van bezittingen waarvoor geen beheersplan is aangevraagd worden geheel door de staat gedragen.

De eerste regionale inventarisaties waren het resultaat van plaatselijke initiatieven. In sommige door een plaatselijke overheid bestuurde gebieden bestond er onder de beseigenaren een algemene behoefte aan betaalbare beheersplannen. Er bestond tevens behoefte aan een algemeen overzicht van al het bos binnen het ressort van de plaatselijke overheid.

De eerste regionale inventarisaties, die in het begin van de jaren 70 zijn uitgevoerd, zijn bekostigd met een speciale financieringsvorm waarin de plaatselijke overheid, de centrale overheid en de verenigingen van beseigenaren een aandeel hadden en die het de individuele eigenaar mogelijk maakte om tegen zeer redelijke kosten een beheersplan voorgelegd te krijgen. Uit deze eerste ervaring is gebleken welke factoren bijdragen tot het welslagen van een regionale inventarisatie.

De voornaamste aan een regionale inventarisatie te stellen eis is dat deze voor de eigenaar duidelijk voordeel moet hebben. Men moet de eigenaar een aan zijn individuele behoeften aangepast beheersplan aanbieden, en wel voor een redelijke prijs (vergeleken met de prijs van een speciaal beheersplan op verzoek).

Gegeven deze voorwaarde, bestaat beheersplanning door middel van regionale inventarisatie uit vijf hoofdfasen:

- a voorbereidend werk en planning van de regionale inventarisatie;
- b voorlichting aan de beseigenaren;
- c het versturen van de offertes voor een beheersplan naar de betrokken beseigenaren en het aannemen van de opdrachten;
- d het eigenlijke inventarisatie- en rekenwerk, de voorbereiding van individuele beheersplannen, rapporten en gegevens en verzending hiervan naar de betreffende personen of instellingen;
- e cursussen waarin beseigenaren uitleg krijgen over alle aspecten van hun beheersplan (waaronder de uitvoering ervan). Eigenaren van grote bospercelen en eigenaren van gecombineerde bos- en landbouwbedrijven dienen meer gedetailleerde plannen voorgelegd te krijgen en/of een plan dat voorziet in de geïntegreerde benutting van zowel bos- als landbouwgrond.

In Noorwegen bestaat een goede wederzijdse vertrouwensrelatie tussen de meerderheid van de beseigenaren en de voorlichtingsdienst. Ter voorkoming van een mogelijke breuk in deze relatie is het belangrijk dat de planning en de uitvoering van regionale inventarisaties in nauwe samenwerking met de vertegenwoordigers van de beseigenaren plaats vindt. Eigenaren mogen niet het gevoel krijgen dat het project een trucje van de regering is en de resultaten mogen niet gebruikt worden op een manier die de indruk zou kunnen wekken dat dit inderdaad het geval is. Een regionale inventarisatie zal het positiefst ontvangen worden in die delen van het land waar een dergelijke regionale inventarisatie reeds met succes is uitgevoerd, hetzij in het betreffende gebied, hetzij in een aangrenzend ressort. Over het algemeen bestaat er in brede kring steun voor regionale inventarisaties. Het in de inventarisatie

opgenomen bos waarvoor een beheersplan is aangevraagd beslaat 75 à 90% van de totale hoeveelheid bos in het gebied.

4 Individuele beheersplannen nader bekeken

Een beheersplan is een uniek document ten behoeve van de individuele boscopstouwer en zijn adviseurs. Het dient daarom te zijn toegesneden op de wensen en mogelijkheden van de individuele boscopstouwer. De ervaring heeft geleerd dat bos op grond van de oppervlakte in vijf verschillende categorieën kan worden verdeeld.

De grenzen tussen de verschillende categorieën moeten soms worden aangepast aan de plaatselijke productieomstandigheden. Het basisbeheersplan wordt aangepast aan het areaal van de categorieën die typerend voor het beoordeelde gebied zijn. Over het algemeen vallen kenmerkende bezittingen onder groep 3 of 4. Op de eigenaren van zeer kleine bezittingen (groep 1) wordt geen druk uitgeoefend om een aanvraag voor een beheersplan te doen, ofschoon bezitters van 5 hectare de gelegenheid wordt geboden om zo'n aanvraag in te dienen. Inventarisaties van zeer kleine bezittingen worden uit de algemene middelen betaald, en de resultaten worden in een zeer eenvoudige vorm aangeboden (als samenvatting of kaart die de verschillende stukken bos aangeeft). Beheersplannen voor kleine bezittingen (groep 2) worden gepresenteerd in de vorm van een eenvoudig werkschema of een vereenvoudigd basisbeheersplan. De inventarisatie van middelgrote bezittingen is uitgebreider en beoordelingen worden alleen uitgevoerd na sluiting van een specifieke overeenkomst met de eigenaar. Boscopstouwers van de categorieën 4 en 5 wordt altijd de gelegenheid geboden om speciale wensen en verzoeken, ofwel in de inventarisatie ofwel in het resulterende beheersplan te laten opnemen. Individuele beheersplannen worden uitgewerkt voor een periode van 10 jaar. In de voorlichtingscursussen voor eigenaren wordt de nadruk gelegd op korte termijn planning (3 à 5 jaar) en op jaarlijkse verantwoordingsprocedures.

Het is mogelijk schattingen te maken van de houtproductie en voorspellingen te doen over de toestand en opbrengst van het bos over periodes van 10 jaar. Voor bosbezittingen van meer dan 50 hectare is dit de gebruikelijke procedure. Het basisbeheersplan wordt uitgewerkt voor een periode van 10 jaar en kan daarna alleen na een nieuwe regionale inventarisatie herzien worden.

5 Inventarisatieoverzichten voor bosbezittingen waarvoor geen beheersplan is aangevraagd nader bekeken

Mogelijk lijkt het wat arbitrair om een regionale inventarisatie uit te voeren voor bossen waarvan de eigenaar het aanbod voor een beheersplan heeft afgewezen. Indien echter een volledige regionale taxatie moet worden samengesteld, dient al het bos in zo'n inventarisatie te worden opgenomen. Het Bosbeheer is verantwoordelijk voor het adviseren van alle boscopstouwers en tegelijkertijd is zij verplicht bestuurstaken uit te voeren die de grote meerderheid betreffen. Een verplichte inventarisatie van al het bos is verdedigbaar op grond van het feit dat het voor het Bosbeheer mogelijk wordt haar adviserende en bestuurlijke taken uit te voeren en deze vergemakkelijkt. De verkregen informatie wordt strikt vertrouwelijk behandeld.

In de praktijk wijzen slechts zeer weinig eigenaren van de categorieën 3, 4 en 5 het aanbod van een beheersplan van de hand. Met betrekkingen tot de kleine en zeer kleine bosbezittingen (de groepen 1 en 2) vermindert een inventarisatie het administratieve werk voor de CFA aanzienlijk en het maakt de advisering, wanneer deze is vereist, veel gemakkelijker en het advies kwalitatief beter.

6 Het overzichtsrapport voor het ressort van de plaatselijke overheid nader bekeken

Het overzichtsrapport voor de plaatselijke overheid als geheel wordt op dezelfde manier opgesteld als een individueel beheersplan en is min of meer een beheersplan voor de plaatselijke overheid. Het bevat dezelfde statistische gegevens als een individueel beheersplan. Daarnaast omvat het alternatieve voorstellen voor de toekomstige houtproductie. De kaarten zijn gebaseerd op de kaartindelingen van de Noorse Economische Atlas en geven dezelfde details over bosopstanden als de kaarten die behoren bij individuele beheersplannen.

Het overzichtsrapport is zeer vaak een plaatselijke bron van informatie voor brochures en folders waarin uiteenlopende autoriteiten, organisaties, instituten, scholen en, zo nodig, het grote publiek, worden geïnformeerd over de plaatselijke bosbouw.

Het voornaamste doel van het overzichtsrapport is de basis te leveren voor gecoördineerde voorlichting en planning. Het rapport maakt het mogelijk concrete doelstellingen voor verschillende aspecten van de lokale bosbouw te formuleren: vellen, dunnen, aanplanten, verzorging van jonge bomen, begreppelen, aanleg van bospaden, enz.

Het bevat veel van de informatie die nodig is om te beslissen welke maatregelen genomen dienen te worden om deze doelstellingen te verwezenlijken. De re-

den hiervoor is dat de eisen voor de verschillende categorieën bos precies kunnen worden vastgesteld en kunnen worden gegroepeerd op basis van grootte en/of de individuele bezittingen.

Alle statistische gegevens van de regionale inventarisatie worden in de computer ingevoerd; de benodigde informatie kan desgewenst uit deze database worden opgevraagd. De computer levert ook lijsten van maatregelen om de uiteenlopende problemen die zich op individuele bezittingen voordoen op te lossen.

Het overzichtsrapport is een nuttig hulpmiddel bij de planning en totstandkoming van joint ventures, zoals de aanleg van boswegen. De statistieken maken het mogelijk een berekening te maken van de winst en de kostenverdeling, terwijl het topografisch materiaal een goed hulpmiddel is bij de planning in de praktijk. Het rapport is een uiterst nuttig instructieboek wanneer een aantal kleine taken door derden moet worden uitgevoerd.

Het overzichtsrapport wordt ook voor openbare planingsprocedures gebruikt, in het bijzonder voor de planning door districtsoverheden. Het bevat een overzicht van de houtvoorraden van het district en de traditionele exploitatie van deze voorraden, geeft een uiteenzetting van de doelstellingen en activiteiten in de toekomst en bevat een lijst van te nemen maatregelen en een tijdschema voor de voltooiing ervan.

7 De planning van landelijke inventarisaties

Men is nog niet erg ver gevorderd met het opzetten van een regionale inventarisatie binnen een provincie, maar er is een begin mee gemaakt.

Een van de doelstellingen van zo'n beleid is de vaart te houden in de (eerder beschreven) regionale inventarisaties en voort te bouwen op de medewerking van de individuele eigenaar en individuele plaatselijke overheid. In het eerste stadium wordt een algemeen plan opgesteld dat geldt voor regionale inventarisaties inde gehele provincie. De details van het plan dienen in het kader van de plaatselijke omstandigheden verder te worden uitgewerkt. Normaal is het doel om de gehele provincie in de loop van 10 à 15 jaar te inventariseren.

De verantwoordelijkheid voor de voorbereiding van het algemene plan berust bij het Bosbeheer in het betreffende gewest. Het Bosbeheer werkt nauw samen met de districtskantoren van de verenigingen van boscigenaren. Bij het karteren van een hele provincie is het belangrijk dat de regionale inventarisaties in een bepaald jaar worden gespreid over een aantal plaatselijke overheden. Op die manier bevat het eindproduct binnen een betrekkelijk korte tijd zowel een redelijk aantal overzichtsrapporten als individuele beheersplannen. Er doet zich één belangrijk probleem voor. Wanneer een overzichtsrapport een heel ressort van

een regionale overheid bestrijkt, zitten de verantwoordelijke personen al gauw tot over hun nek in de gegevens. Als gevolg daarvan hebben zij aanzienlijke problemen met het plannen van voorlichtingscursussen voor boscigenaren en met het zo effectief mogelijk benutten van het verzamelde materiaal. Systematische regionale inventarisaties zouden daarom geleidelijk moeten worden ontwikkeld uit bestaande beheersplanningprogramma's. Wanneer er een algemeen plan is uitgewerkt dient het voor commentaar en kritiek naar de desbetreffende plaatselijke overheden te worden gezonden.

Relevante commentaren en kritische opmerkingen dienen met respect te worden behandeld en het totaalplan dient dienovereenkomstig te worden herzien. Het gehele systematiseringsproces door middel van een totaalplan moet jaarlijks kunnen worden herzien. Het zou zo moeten worden opgesteld dat het de gebieden die gedurende de eerste periode van drie jaar moeten worden beoordeeld met name noemt en een kader aangeeft voor verdere inventarisaties in de daaropvolgende jaren.

8 Slotopmerkingen

Helaas omvat dit artikel geen discussie van de bij de beheersplanning gebruikte methodologie en technische hulpmiddelen. Het hier beschreven systeem van beheersplanning voor particuliere bossen opent echter de mogelijkheid om de bij de inventarisatie van grote bosbezittingen gebruikte methoden en hulpmiddelen te benutten.

Er wordt in Noorwegen aanzienlijk belang gehecht aan een voortdurende ontwikkeling in de beheersplanning en sommige bij dit werk betrokken instituten hebben de naam nogal vergevorderd te zijn met teledetectie- en data-analysetechnieken. Een voorbeeld hiervan is een inventarisatie van de bosbouwkundige omstandigheden in een groot gebied van een regionale overheid in een bosbouwregio. Deze werd uitgevoerd door middel van luchtfoto's en teledetectie. De hele onderneming kostte niet meer dan een normale luchtkartering door middel van foto's.

Men gelooft dat luchtfotografie interessante mogelijkheden biedt ter aanvulling van regionale inventarisaties in ressorten van overheden met uitgestrekte bosgebieden, waar de uitvoering van regionale inventarisaties vele jaren kost.

Men heeft het initiatief genomen om bij de regionale inventarisaties verzamelde gegevens vrijelijk ter beschikking te stellen aan andere lichamen die verantwoordelijk zijn of belangstelling hebben voor bosgebieden. Voor de hand liggende voorbeelden zijn de jacht- en grootwildautoriteiten, natuurbehoudsorganisaties en autoriteiten die zich met grondoverdracht bezighou-

den. Het valt nog te bezien of dit werkelijk voordeel zal opleveren, maar het voorstel vond een gunstig onthaal bij de betreffende autoriteiten en organisaties.

De Economische Atlas van Noorwegen (schaal 1:5000) bevat een supplement dat de bebossingsgraad van al het niet-stedelijke gebied aangeeft en ook wat erop dergelijke grond groeit. Men heeft besloten dit te vervangen door een supplement met een groeiplaatsclassificatie van bosgrond. Bosgrond zal worden geclassificeerd op basis van het officiële Noorse groeiplaatsclassificatiesysteem. Het classificeren is nu een onderdeel van regionale inventarisaties. Wanneer het supplement bij de Economische Atlas dat de kwaliteit van de groeiplaats aangeeft is voltooid, zal dit een veel betrouwbaarder basis opleveren voor beheersplannen door analyse van buitenaf. Het systeem van beheersplanning door middel van regionale inventarisaties berust op de vrijwillige deelname van de boscigenaren. Zoals reeds gezegd, zijn de Noorse boscigenaren betrekkelijk vrij om hun bos te exploiteren zoals het hun goeddunkt. De bosbouw in Noorwegen is echter niet alleen een zaak van de boscigenaren. Ook de belangen van andere gebruikers van het bos zijn bij de bosbouw betrokken: jagers, natuurliefhebbers en degenen

die verantwoordelijk zijn voor natuurbehoud en het onderhoud en de gezondheid van het bos. De gedetailleerde informatie en statistieken van regionale inventarisaties maken het mogelijk goede adviezen over dergelijke zaken te geven en een schema op te stellen voor rationele bosbouwkundige activiteiten. Dit schema kan aan de lokale omstandigheden worden aangepast en net zo precies en gedetailleerd zijn als noodzakelijk wordt geacht.

Regionale inventarisaties zijn gebaseerd op en afhankelijk van de vrijwillige deelname van de boscigenaren. Het moet echter benadrukt worden dat regionale inventarisaties evenzeer afhangen van financiering door de centrale overheid. De condities waaronder de overheid fondsen ter beschikking stelt vormen een zekere beperking.

Het is niet overdreven te stellen dat regionale inventarisaties een kleine revolutie aan het teweegbrengen zijn in de methoden van en middelen voor beheersplanning voor kleine bosbezittingen. Regionale inventarisaties vormen ook een krachtige stimulans voor al de voor de Noorse bosbouw verantwoordelijke instanties om zich gezamenlijk in te zetten voor hun gemeenschappelijk doel.